

**Repere metodologice
pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a
în anul școlar 2021-2022**

Disciplina: SOCIO –UMANE/ LOGICĂ ȘI ARGUMENTARE

BUCUREȘTI, 2021

Notă: Prezentul document se aplică la toate clasele a IXa de liceu tehnologic special, indiferent de domeniul de pregătire profesională.

I. INTRODUCERE

Prezentele repere metodologice au ca scop facilitarea demersului instructiv-educativ din învățământul liceal tehnologic special în anul școlar 2021-2022.

Aplicarea curriculumului la clasa a IX-a, în anul școlar 2021-2022, în contextul parcurgerii programelor școlare în mediul online și hibrid din anul anterior, generează măsuri care vizează posibile achiziții deficitare cauzate de parcurgerea nesatisfăcătoare a programei, structurarea deficitară a competențelor, neajunsuri ale procesului de evaluare inerente învățării la distanță.

Programele pentru disciplinele Socio-Umane învățământ liceal tehnologic special au alocate conform planului cadru de învățământ, 1 oră/săptămână în trunchiul comun (TC) și propun continuarea structurării competențelor sociale și civice începute în ciclul primar și în ciclul gimnazial la disciplinele Educație civică și Educație socială, conducând spre achiziții specifice ariei curriculare Om și societate la finalul ciclului tehnologic liceal special.

Finalitățile studierii disciplinelor socio-umane în învățământul gimnazial și în învățământul liceal vizează competențele din profilul de formare al absolventului de clasa a VIII-a, respectiv a XII-a, contribuind la formarea progresivă a competențelor cheie pentru educația pe parcursul întregii vieți. Această contribuție vizează atât susținerea nemijlocită a competențelor sociale și civice, a competențelor de comunicare și a competenței cheie spirit de inițiativă și antreprenoriat, cât și sensibilizarea cu privire la celelalte competențe cheie.

Prin intermediul disciplinelor socio-umane, valorizând potențialul lor interdisciplinar și integrator, elevii își pot forma o imagine comprehensivă despre ei înșiși, despre ceilalți și despre societate. Elevii pot să înțeleagă condiționările acționale și instituționale, legăturile dintre gândire și acțiune în diferite domenii. Elevii se pot pregăti ca viitori cetățeni informați, capabili să se integreze creativ dialogului și acțiunii sociale și să-și asume responsabilități în viața personală și publică.

Pe parcursul învățământului gimnazial, studierea disciplinelor socio-umane urmărește:	Pe parcursul învățământului liceal, studierea disciplinelor socio-umane urmărește:
Participarea la viața comunității potrivit drepturilor și responsabilităților pe care le au și apartenenței la comunități diferite	Participarea la viața economică și socială potrivit drepturilor și responsabilităților pe care le au în calitate de cetățeni și apartenenței la comunități diferite
Dezvoltarea capacității de integrare în medii socio-culturale diferite (familie, grup de prieteni, comunitate, mediu profesional, organizații etc.)	Formarea capacității de a reflecta asupra realităților economice, sociale, culturale, politice, pe baza relaționării achizițiilor învățării Dezvoltarea spiritului antreprenorial și a unei atitudini proactive, în vederea promovării noului, a manifestării inițiativei în viața personală, profesională sau în derularea unei afaceri
Dezvoltarea gândirii critice, dobândirea unor instrumente de muncă intelectuală, a unor strategii de rezolvare de probleme, de luare a deciziilor, de lucru în echipă Încurajarea exprimării creative a ideilor și a sentimentelor referitoare la manifestări de natură socială și culturală	Dezvoltarea strategiilor de muncă intelectuală necesare învățării pe durata întregii vieți Dezvoltarea competențelor funcționale esențiale pentru reușita în viața personală, socială și profesională, așa cum sunt: comunicare eficientă, gândire critică, negociere, rezolvare de probleme, luare a deciziilor Dezvoltarea unor atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți bazată pe toleranță, responsabilitate, rigoare etc., necesare în viața personală și publică

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL TEHNOLOGIC SPECIAL

Cultivarea sensibilității, a prețuirii valorilor, a disponibilității pentru dialogul intercultural	Manifestarea disponibilității pentru interculturalitate și pentru valorile culturale europene Formarea propriului sistem de valori, în scopul împlinirii personale și al promovării unei vieți de calitate
--	---

În procesul de aplicare a curriculumului la clasa a IX-a liceu tehnologic special, se va ține cont de următoarele elemente:

- structura sistemului de învățământ liceal din România;
- curriculumul parcurs de elevi până în clasa a VIII-a;
- reperele impuse prin planurile cadru de învățământ;
- documentele europene privind achiziția competențelor cheie în cadrul învățământului obligatoriu:
 - o Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948);
 - o Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului (1989);
 - o Strategia Consiliului Europei privind Drepturile Copilului: 2012-2015 (Council of Europe Strategy for the Rights of the Child: 2012-2015);
 - o Cartea albă privind dialogul intercultural, *Trăind împreună egali în demnitate*, adoptată de Consiliul Europei (Strasbourg, 2008);
 - o Educație pentru democrație (Education for democracy), Rezoluția Națiunilor Unite A/67/L.25 (2012);
 - o Carta Consiliului Europei privind educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului (2010);
 - o Declarația privind promovarea cetățeniei și a valorilor comune ale libertății, toleranței și nediscriminării prin educație (Declarația de la Paris, 2015);
 - o Rezoluția Parlamentului European din 8 septembrie 2015 privind promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor prin educație și formare (European Parliament Resolution on promoting youth entrepreneurship through education and training 2015/2006(INI));
 - o Principiile generale privind protecția consumatorului în domeniul financiar (The Final High-level Principles on Financial Consumer Protection), document promovat de miniștrii de finanțe G20 și guvernatorii Băncilor Centrale, octombrie 2011;
 - o Key Competences for Lifelong Learning - a European Reference Framework, Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006, (Recomandarea Parlamentului European vizând competențele cheie) in Official Journal of the EU, 30 decembrie 2006;
- necesitatea de a oferi prin curriculum un răspuns mult mai adecvat cerințelor sociale, exprimat în termeni de achiziții finale ușor evaluabile la încheierea ciclului inferior al liceului.

Ciclul inferior al liceului tehnologic special presupune parcurgerea în trei ani școlari a conținuturilor din clasa a IX-a și a X-a învățământ de masă, drept care le revine profesorilor libertatea și responsabilitatea de a organiza distribuția temelor pe parcursul celor trei ani școlari astfel încât, până la sfârșitul ciclului inferior al liceului, elevii să dobândească competențele specifice cel puțin la nivel minimal.

Cadrele didactice vor aborda diferențiat atât sarcinile de lucru, cât și conținuturile cuprinse în programă prin adaptarea acestora la nivelul elevilor. În sprijinul acestui demers, cadrul didactic va decide repartizarea oportună în timp a temelor propuse în programă, putând să amâne spre finalul

ciclului de studiu temele care prezintă grad mare de dificultate pentru nivelul de achiziții real al elevilor.

Ca element de noutate, în spiritul adaptării la nevoile de educație ale elevilor din învățământul special, prezentele repere au în vedere componenta educațională digitalizată, constând în utilizarea tehnologiilor și a resurselor informaționale online - resursele educaționale deschise (RED)¹, cât și celelalte resurse educaționale din mediul online: site-uri specializate, posibilitățile de creare a materialelor didactice oferite de platformele de învățare (Google Docs, Google Quiz, Jamboard etc). Exemple și sugestii de acest tip se regăsesc în prezentul document în secțiunea IV de recomandări pentru construirea noilor achiziții.

II. PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ

În realizarea planificării calendaristice pentru anul școlar 2021-2022 se va urmări continuarea structurării competențelor sociale și civice și de comunicare achiziționate la sfârșitul ciclului gimnazial în funcție de câteva coordonate:

- particularitățile psiho-cognitive individuale ale elevilor,
- caracteristicile clasei de elevi în ansamblul ei,
- domeniul de pregătire și sfera de interes ale elevilor.

La nivelul ciclurilor primar și gimnazial, parcursul formativ s-a concentrat pe:

- inițierea în practicarea unui comportament civic într-o societate democratică: un comportament activ, liber, responsabil, tolerant, deschis, comunicativ, reflexiv, autoevaluativ;
- **adoptarea** de către elevi a unui comportament civic într-o societate democratică, definit prin valori și principii democratice, prin practici democratice și prin cetățenie activă
- dezvoltarea gândirii critice orientată către problematica drepturilor copilului;
- valorile și principiile interculturalității, formarea elevilor ca persoane capabile să valorizeze propria cultură și să aprecieze pozitiv diferite alte culturi ce se regăsesc într-o societate interculturală;
- dimensiunea economico-financiară și antreprenorială a exercitării cetățeniei.

În clasa a IX-a, alături de aceste competențe generale, care continuă acest parcurs, se adaugă:

- utilizarea conceptelor specifice științelor sociale pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală;
- aplicarea cunoștințelor specifice științelor sociale în rezolvarea unor situații problemă, precum și în analiza posibilităților personale de dezvoltare;
- cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice, în cadrul diferitelor grupuri;
- manifestarea unui comportament social activ și responsabil, adecvat unei lumi în schimbare;
- participarea la luarea deciziilor și la rezolvarea problemelor comunității.

¹ accesul deschis la resurse educaționale prin intermediul tehnologiilor de informare și comunicare, pentru consultarea, utilizarea și adaptarea acestora de către o comunitate de utilizatori în scopuri necomerciale -sursa: UNESCO. 2002. *Forum on the impact of Open Courseware for higher education in developing countries. Final report*. Paris: UNESCO, pagina 24. Disponibilă la: <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001285/128515e.pdf>

Competențele generale și specifice care trebuie formate au la bază și promovează următoarele valori și atitudini:

- participarea la viața socială fundamentată pe opinii și acțiuni întemeiate;
- disponibilitate și interes pentru comunicare, în general, pentru comunicarea interculturală, în special;
- încredere în abilitățile proprii de comunicare;
- relaționare pozitivă cu ceilalți;
- coerență și rigoare;
- gândire critică și flexibilă;
- capacitatea de a lua decizii întemeiate pe argumente;
- independență în gândire și în acțiune;
- exigență față de calitatea actului comunicațional;
- capacitatea de a susține o dezbatere argumentată și civilizată;

Realizarea unei planificări optime a conținuturilor și a activităților de învățare este un proces care se realizează în mai multe etape, **astfel**:

- consultarea programelor pentru învățământ gimnazial² și învățământ gimnazial special,³ cât și a programelor pentru clasa a IX-a ciclul inferior al liceului⁴, aflate în vigoare;
- identificare posibilelor discontinuități între documentele prezentate și găsirea de soluții de remediere a acestora;
- realizarea de către fiecare cadru didactic a unei analize care va urmări nivelul achizițiilor dobândite de elevi înainte și după declanșarea pandemiei, cu alte cuvinte, a rezultatelor învățării elevilor, precum și impactul pe care schimbarea ciclului de învățământ, a cadrului didactic care va preda disciplinele Socio-Umane și, în unele situații, schimbarea colectivului de elevi, îl are asupra elevilor;
- prioritizarea, ca urmare a analizei realizate, de către fiecare cadru didactic, în funcție de importanța nevoilor identificate, a măsurilor de remediere/recuperare în vederea atingerii competențelor specifice prevăzute în programa școlară prin conexiuni între componentele estimate a fi insuficient realizate și programa pentru clasa a IX-a.

Spre exemplu:

Competențe specifice Clasele V-VIII	Competențe specifice Clasa a IX-a	Conținuturi posibil neabordate sau abordate parțial
1.2. Formularea unor opinii, explicații, argumente simple pentru promovarea propriilor drepturi și responsabilități	1.4. Identificarea, în diferite contexte, a unor tipuri de argumentare formulate în limbaj natural sau formal	Formularea de întrebări Argumentarea unui punct de vedere personal
1.3. Raportarea critică la opiniile, explicațiile și argumentele formulate de alte persoane în contextul unor dezbateri privind asigurarea și promovarea drepturilor copilului	2.3. Întemeierea critică a propriilor argumente și raportarea critică la argumentele altora, în diferite situații de comunicare	
1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru cetățenie democratică	1.1. Recunoașterea diferitelor situații și forme de comunicare în spațiul social	Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora
1.3. Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept	2.5. Construirea de argumente și contraargumente în diferite situații de comunicare	

² <http://programe.ise.ro/>

³ https://rocnee.eu/sites/default/files/2021/curriculum/Programe-scolare-Invatamant-special_OME_3702_2021.pdf

⁴ <http://programe.ise.ro>

Drept urmare, planificarea va porni de la elementele de continuitate, dezvoltând teme comune, aducând în sfera de interes elemente de noutate specifice. În urma evaluării inițiale se va realiza planificarea calendaristică în funcție de nivelul de achiziții, tipul și gradul de dizabilitate, particularitățile psiho-emoționale și cognitive ale elevilor. În situația în care se constată diferențe mari între nivelul așteptat și nivelul real de achiziții, se pot organiza activități remediale de învățare.

Pentru a exemplifica rezultatul activităților de analiză a programelor și de identificare a zonelor de discontinuitate cu realizarea punților între ele, se oferă mai jos un model de planificare calendaristică. Planificarea propusă este orientativă, se dorește a fi doar un exemplu de organizare și dispunere în timp a temelor și activităților de învățare selectate în urma analizei programelor și în urma evaluării inițiale. Fiecărui cadru didactic în parte îi revine responsabilitatea și libertatea de a alege elementele tematice, denumirea unităților de învățare și așezarea lor în schema demersului didactic pe care și-l propune.

EXEMPLU:

**PLANIFICARE CALENDARISTICĂ
AN ȘCOLAR 2021-2022**

Disciplina: SOCIO-UMANE/ LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE

Clasa a IX-a Liceu tehnologic special – 3 oră/săptămână

NR TOTAL ALOCAT ORELOR DE STUDIU – 35 SĂPTĂMÂNI

NR TOTAL STAGII DE PREGĂTIRE PRACTICĂ COMASATĂ – 2 SĂPTĂMÂNI

Semestrul I: 14 săptămâni cursuri (13 septembrie 2021 – 22 decembrie 2021)

Semestrul al II-lea: 23 săptămâni cursuri (10 ianuarie 2022 – 1 iulie 2022)

Săptămâna ”Școala Altfel”: 8 aprilie 2022 – 14 aprilie 2022

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații
1.	Evaluare inițială			2	S1, S2	Competențele vizate se stabilesc în funcție de caracteristicile psiho-cognitive individuale ale elevilor
2.	Societate și comunicare	1.1. Recunoașterea diferitelor situații și forme de comunicare în spațiul social 2.1. Dezvoltarea disponibilității și a abilității de a comunica idei, sentimente, fapte, în diferite context sociale 3.1. Dezvoltarea cooperării cu ceilalți, favorizată de identificarea și eliminarea diferitelor bariere în comunicare	I. Societate și comunicare Situații de comunicare – conținut, relație, context Comunicarea interpersonală, comunicarea publică, comunicarea interculturală Bariere în comunicare	3	S3, S4, S5	1ora evaluare
3.	Societate, comunicare și argumentare	1.2. Identificarea structurii unui argument, a elementelor component și a relațiilor dintre acestea (termeni, propoziții, raționamente) 1.3. Folosirea corectă a unor forme și operații logice (definirea și clasificarea) în context situaționale diferite (teoretice și practice) 2.2. Construirea unor argumente în vederea susținerii unui punct de vedere sau a unei	II. Societate, comunicare și argumentare Argumentarea și structura argumentării; analiza logică a argumentelor:	2	S6, S7	
			Termenii: - caracterizare generală (definire, tipuri de termeni) - raporturi între termeni	3	S8, S9, S10	

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL TEHNOLOGIC SPECIAL

		soluții propuse pentru rezolvarea unor situații problematice 3.2. Utilizarea lucrului în echipă pentru rezolvarea unor probleme care implică operații și forme logice 4.1. Utilizarea instrumentelor de ordin logic, care pot fi activate în context diferite în activitatea privată și publică	Propoziții categorice: - caracterizare generală (definire, structură) - tipuri de propoziții categorice - raporturi între propoziții categorice	3	S11, S12, S13	Iora evaluare
			Recapitulare	1	S14	
			Vacanța de iarnă			
			Raționamente: - caracterizare generală (definire, structură) - tipuri de raționamente	1	S15	
			Definirea și clasificarea: - caracterizare generală - corectitudine în definire și clasificare	2	S16, S17	
3.	Societate, comunicare și argumentare	1.4. Identificarea, în diferite contexte, a unor tipuri de argumentare formulate în limbaj formal sau formal 1.5. Dezvoltarea unor tehnici de argumentare și de comunicare, în vederea învățării pe parcursul întregii vieți 2.3. Întemeierea critică a propriilor argumente și raportarea critică la argumentele altora, în diferite situații de comunicare 3.3. Realizarea unor schimburi argumentate de opinii 4.2. Susținerea unui comportament activ, prin utilizarea corectă a diferitelor tipuri de argumentare 5.1. Utilizarea unor raționamente adecvate (deductive și nedeductive) în luarea deciziilor	Tipuri de argumentare Deductivă: 1. argumente/raționamente imediate cu propoziții categorice (conversiunea și obversiunea)	3	S18, S19, S20	
			2. silogismul (caracterizare generală, figuri și moduri silogistice, legile generale ale silogismului, verificarea validității prin metoda diagramelor Venn)	4	S21, S22, S23, S24	Ioră evaluare
			3. demonstrația	3	S25, S26, S27	S28 Școala Altfel
			Vacanța de primăvară			
			Nedeductivă: - analogia - inducția (completă, incompletă)	1	S29, S30	
4.	Societate, comunicare și argumentare corectă	1.6. Identificarea unor erori logice în argumentare și comunicare 2.4. Raportarea critică la premisele, presupuzițiile și implicațiile comunicării	III. Societate, comunicare și argumentare corectă Evaluarea argumentelor (validitatea argumentelor); erori de argumentare Argumente și contraargumente în	3	S31, S32, S33	Ioră evaluare

MINISTERUL EDUCAȚIEI

CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL TEHNOLOGIC SPECIAL

	<p>2.5. Construirea de argument și contraargumente în diferite situații de comunicare</p> <p>3.4. Formarea unor deprinderi de dialog rațional, de negociere și rezolvare de conflicte în grupurile de apartenență</p> <p>4.3. Raportarea critică la argumente și contraargumente în conversație, dezbateri, discurs public și mass-media</p> <p>4.4. Dezvoltarea gândirii critice, capabilă să susțină participarea activă și responsabilă la viața societății</p> <p>5.2. Stabilirea unor corelații între întemeierea deciziilor, acțiune și consecințele acestora</p> <p>5.3. Participarea civilizată și argumentată la dezbateri în viața socială</p>	<p>conversație, dezbateri, discurs public, eseu în mass-media, în negociere și în rezolvarea de conflicte</p>			
	Recapitulare finală	Recapitulare finală/ Evaluare	2	S35	

III.EVALUAREA GRADULUI DE ACHIZIȚIE A COMPETENȚELOR ANTERIOARE

Proiectarea instrumentelor de evaluare inițială pornește de la o analiză a setului de programe care au continuitate cu programa de clasa a IX-a pentru Educație pentru societate, respectiv Educație socială clasa a V-a și clasa a VII-a.

Testul poate fi aplicat și în școala online prin încărcarea lui pe platforma Classroom, de unde elevii și-l descarcă sau îl vizualizează și scriu răspunsurile pe caiet, după care trimit fotografiile. Elevii lucrează toți în același timp în fața camerei de luat vederi prin aplicațiile Meet, Zoom sau Whatsapp.

Profesorul va alege metoda de evaluare în funcție de competențele specifice care trebuie evaluate și va construi un instrument de evaluare adaptat acestora.

După aplicarea probei de evaluare inițială și analiza rezultatelor, fiecare cadru didactic va decide, în funcție de situația specifică identificată, tipul de intervenție, de tip remedial/de recuperare.

Competențe specifice vizate în testul propus:

- 1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru cetățenie democratică;
- 1.2. Formularea unor opinii, explicații, argumente simple pentru promovarea propriilor drepturi și responsabilități;
- 1.3. Raportarea critică la opiniile, explicațiile și argumentele formulate de alte persoane în contextul unor dezbateri privind asigurarea și promovarea drepturilor copilului;
- 1.4. Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept

EXEMPLU:

TEST DE EVALUARE INIȚIALĂ

Din oficiu se acordă 1 punct. Timpul efectiv de lucru este de 45 minute.

1. Identifică întrebările închise și întrebările deschise din lista de mai jos. 0,20 p x 5 = 1p

- a) Crezi că această disciplină este o continuare a disciplinei Educație Socială?
- b) De ce?
- c) Știi ce drepturi ai?
- d) Care sunt acestea?
- e) Ești interesat să afli mai multe informații despre drepturile tale?.....

2. Transformă întrebările închise în întrebări deschise, conform modelului: 0,5 p x 3 = 1,5 p

Întrebare închisă	Întrebare deschisă
Vrei să afli mai multe informații despre drepturile tale?	Care sunt drepturile mele? Unde pot afla mai multe informații despre drepturile mele?
Crezi că este necesar să fii politicos?	
Este bine să ascuți și părerea celorlalți?	
Avem responsabilități la școală?	

3. Exprimă-ți părerea despre una dintre afirmațiile de mai jos:

1p

Cine știe câștigă.

Informația este cheia succesului.

.....
.....
.....
.....

4. Găsește două argumente pro și două argumente contra pentru enunțul: 0,5 p x 4 = 2p
Internetul este util.

PRO	CONTRA

5. Care dintre următoarele afirmații reprezintă un fapt și care reprezintă o opinie? 0,5 p x 4 = 2p

- a) Vacanțele frumoase sunt cele petrecute la mare.
b) Ioana are un frate.
c) Capitala României este București.
d) Daniela, sora mea, face cele mai frumoase prăjituri

6. Formulează o opinie personală despre orarul clasei și susține-ți opinia cu două argumente. 0,5p+0,5px2=1,5p

.....
.....
.....
.....

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

1. întrebările închise: a, c, e
întrebările deschise: b, d	0,2 p x 5 = 1 p
2. transformarea întrebărilor închise în întrebări deschise	0,5 p x 3 = 1,5 p
3. exprimarea unei păreri despre una dintre afirmațiile date	1 p
4. identificarea a câte două argument pro și contra	0,5 p x 4 = 2 p
5. un fapt: a, d
o opinie: b, c	0,5 p x 4 = 2 p
6. formularea unei opinii și susținerea cu două argumente	0,5 p + 0,5 p x 2 = 1,5p

IV.RECOMANDĂRI PENTRU CONSTRUIREA NOILOR ACHIZIȚII

În urma evaluării inițiale, după ce s-a constatat nivelul de achiziții al elevilor, profesorul se găsește în etapa de proiectare a demersului didactic în vederea construirii noilor achiziții. În acest sens, cum s-a demonstrat anterior, comparația între documentele curriculare anterioare și documentele țintă oferă date valoroase despre strategia didactică de urmat. Se vor relua din programele anterioare elementele de legătură cu noua programă, dar și elementele care nu au fost suficient abordate.

Pentru a valorifica utilizarea preponderentă a platformelor de învățare din ultimii 2 ani, a aplicațiilor și a activităților bazate pe gaming, indiferent de modul de organizare a procesului de învățare, se vor utiliza resurse digitale: platforme de învățare online (Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams, Edmodo, Learningapps), mijloace de comunicare cu elevul (Whatsapp, Facebook/Messenger, email), aplicații online cu scop de învățare (Kahoot, Padlet, Livresq), aplicații pentru comunicarea colaborativă online (Meet, Skype, Zoom). De asemenea, se vor folosi resurse educaționale deschise, valide/validate din punct de vedere educațional.

Site-uri utile și aplicații online care pot contribui la formarea/ dezvoltarea competențelor specifice la disciplinele socio-umane:

- <https://digital.educred.ro/-portal> cu lecții, materiale cu caracter metodic, surse de informare și instrumente utile (gratuite) în procesul educațional;
- <https://eduonline.roedu.net/> -bibliotecă digitală gratuită;
- Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams, Edmodo, Learningapps etc – platforme educaționale gratuite;
- Meet, Skype, Zoom - aplicații pentru comunicare colaborativă;
- Whatsapp, Facebook/Messenger, email wrc, aplicații mobile favorite etc. -comunicare cu și între elevi;
- Platforma eTwinning <http://www.etwinning.net>;
- Google Docs http://www.google.com/google-ds/hpp/hpp_ro_ro.html;
- Wikispaces <http://www.wikispaces.com/>;
- Glogster <http://www.glogster.com/>;
- Wallwisher <http://www.wallwisher.com/> etc.

Activitățile de învățare, indiferent de modul de realizare a acestora vor urmări dezvoltarea la elevi a capacității de argumentare, precum și a gândirii critice și raționale, logic corecte, care să le favorizeze dezvoltarea competențelor de comunicare și dobândirea de către elevi a instrumentelor necesare atât controlului logic al situațiilor de comunicare, cât și utilizării acestora în pregătirea pentru societatea democratică și pentru integrarea socială activă. Aceste activități vor viza următoarele competențe generale:

1. Utilizarea conceptelor specifice științelor sociale pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală;
2. Aplicarea cunoștințelor specifice științelor sociale în rezolvarea unor situații problemă, precum și în analiza posibilităților personale de dezvoltare;
3. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice, în cadrul diferitelor grupuri;
4. Manifestarea unui comportament social activ și responsabil, adecvat unei lumi în schimbare;
5. Participarea la luarea deciziilor și la rezolvarea problemelor comunității.

Activitățile de învățare propuse, pot fi selectate din programele de clasele a V-a - a VIII-a învățământ de masă sau din programele pentru învățământ special, dacă aceste activități sunt în concordanță cu temele propuse la clasa a IX-a.

Exemple de metode de învățare activă ce pot fi utilizate în cadrul orelor de Logică și argumentare: învățarea prin descoperire, învățarea problematizată, învățarea prin cooperare, studiul de caz, simularea, jocul de roluri, analiza logică a unui text, dezbateră.

Exemple de activități de învățare:

- exerciții de clarificare, în contexte relevante, a înțelesului unor termeni specifici;
- analiza unor fișe cu imagini/secvențe video care ilustrează respectarea/încălcarea unor drepturi, formularea unor puncte de vedere personale cu privire la situațiile analizate;

- activitatea – Exprimă-ți părerea! – exprimarea/argumentarea preferinței pentru adoptarea unui anumit comportament în situații date. Activitatea se poate desfășura cu ajutorul <https://www.google.com/slides/about/>. Se poate realiza un power-point pe care se poate discuta interpretarea fiecărui rol în funcție de culoarea pălăriei alese (Pălăriile gânditoare).

Pentru formarea competențelor specifice, se recomandă folosirea unor activități de învățare care să conducă la:

- dobândirea competențelor funcționale esențiale pentru reușita socială: gândire critică, utilizare de informații, comunicare adecvată în spațiul social;
- exersarea unor deprinderi de ordin cognitiv, cum sunt: analiza, sinteza, compararea, clasificarea, rezumarea;
- exersarea argumentării în diferite situații de comunicare;
- aplicarea unor algoritmi, reguli și principii în scopul folosirii informației în cadrul disciplinei, precum și valorificarea acestora în rezolvarea unor probleme teoretice și practice specifice vieții reale; în acest mod, studiul disciplinei se constituie într-un instrument cu valoare generală pentru orice demers de tip rațional.

Strategiile de lucru propuse trebuie să țină seama de experiența elevilor și să permită valorizarea pozitivă a acestei experiențe.

V.ADAPTAREA LA PARTICULARITĂȚILE/CATEGORIILE DE ELEVI CU DIZABILITĂȚI

Procesul de adaptare curriculară este unul permanent, fie că se referă la programe, planificări, activități de învățare sau instrumente de evaluare, la școala în format fizic, hibrid sau online.

În elaborarea instrumentelor de evaluare, în consolidarea achizițiilor, în proiectarea și realizarea activităților de învățare, în selectarea strategiilor, cadrul didactic trebuie să țină cont de abilitățile individuale ale elevului, mai ales în contextul cerințelor educaționale speciale (tipul și gradul de dizabilitate, contextul medical) și al mediului din care provine și în care se dezvoltă elevul (mediul urban, mediul rural, copiii instituționalizați, copiii de etnii diferite, copiii din medii sociale defavorizate, copiii aflați în alte situații vulnerabile).

De asemenea, cadrul didactic trebuie să aibă în vedere adaptarea procesului instructiv-educativ în funcție de condițiile de desfășurare a activităților didactice (numărul de elevi din clasă, dotările cu echipamente tehnice moderne, eterogenitatea și nivelul diferit de achiziții al elevilor, stiluri de învățare diferite etc.). În acest sens, proiectarea de activități se va face diferențiat, pe niveluri cognitive și de achiziții minimale, medii și înalte, pe stiluri de învățare diferite (vizual, auditiv, kinestezic). Evaluarea diferențiată este un instrument care vine în sprijinul unui proces didactic eficient și realist.

Ca repere orientative în designul adaptării, câteva întrebări premergătoare procesului pot oferi un punct de plecare util:

- **Unde predau**- se au în vedere particularitățile clasei, dotările tehnice, particularitățile de învățare ale elevilor
- **Cum predau**-ce conținuturi îmi aleg, ce metode voi folosi (să fie atractive, interactive, dinamice)
- **Cum organizez grupul de elevi**-în perechi, pe grupe, individual. Cum organizez activitatea în mediul online astfel încât să motivez elevii și să obțin un efect de participare omogenă pe durate de timp echilibrate. Unii dintre elevi manifestă reticență în a participa la activitățile online. În cazul particular al elevilor cu deficiență de auz, situația este complicată pentru că nu poți desemna în timp util elevul care trebuie să rezolve sarcina și se pierde timp prețios. De

aceea, trebuie gândite soluții înainte de începerea orei. Ca un caz concret, pentru această situație, se pot pregăti cartonașe cu numele elevilor sau cu anumite indicații, care vor fi prezentate în fața camerei de luat vederi astfel încât toți participanții la activitate vor înțelege ce au de făcut.

- **Cum evaluez**- se au în vedere toate tipurile de evaluare, chiar și pe secvențe de activități (profesorul poate organiza un sistem de puncte pe care elevul le va acumula din achiziții mici până la însumarea unui cumul care poate fi consemnat în catalog, sistem care va fi comunicat elevilor de la început) oral, în scris, prin proiecte și portofolii, tema pentru acasă, autoevaluare.

Instrumentele online (RED ca și celelalte resurse) pot fi valorificate în vederea motivării participării active a elevilor. Elevii manifestă un entuziasm deosebit pentru evaluările de tip Google Quiz, mai ales atunci când pot relua testul și corecta erorile până când obțin punctajul maxim. Situația se poate remedia prin reluarea conținuturilor vizate într-o abordare strategică diferită în funcție de creativitatea și de posibilitățile tehnice de care dispune cadrul didactic.

VI.BIBLIOGRAFIE:

- ***Programa școlară: Logică, Argumentare și Comunicare, Clasa a IX-a, ciclul inferior al liceului, aprobată prin ordin al ministrului, Nr. 5099/09.09.2009-Disponibilă la:<http://programe.ise.ro/>;
- ***Programa școlară Educație Socială, clasele a V-a – a VIII-a, București, 2017 Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393/28.02.2017: <http://programe.ise.ro/>;
- ***Anexele nr. I și II la Ordinul ministrului educației nr. 3.702/2021 privind aprobarea programelor școlare pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial, Vol I, Monitorul Oficial al României, Nr. 520 bis, 19 mai 2021- Disponibile la: https://rocnee.eu/sites/default/files/2021/curriculum/Programe-scolare-Invatamant-special_OME_3702_2021.pdf;
- ***Ordinul nr. 3414/2009 privind aprobarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul special - clasele a IX-a-a XI-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică;
- ***Ordin 3218/21.03.2014 Ministerul Educației Naționale privind aprobarea planurilor - cadru de învățământ pentru învățământul profesional special și a notei de fundamentare privind elaborarea acestora;
- ***Recomandări metodologice pentru consolidarea achizițiilor anului școlar 2019-2020. discipline socio-umane, învățământ liceal, CNPEE, EDP, 2020;
- ***Recomandări metodologice pentru consolidarea achizițiilor anului școlar 2019-2020. disciplina educație socială, învățământ gimnazial, CNPEE, EDP, 2020;
- ***Cadrul general la modelul curricular pentru disciplinele socio-umane, Notificarea MEN 45669 discipline socio-umane;
- ***Educație socială – Manuale digitale, Clasa a V-a, Ed. Sigma, manuale.edu.ro.

AUTORI:

Coordonator ME - MITRAN LIANA MARIA – inspector general

Cadru didactic	Unitatea școlară de proveniență
Tașcu Stavre Minodora Ralița	Liceul Tehnologic Special "Pelendava" Craiova